

รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

การศึกษาปัญหาและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา ดป ๔๗๔ ดินป่าไม้

ดร.วิณา นิลวงศ์

คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ ได้ถูกจัดทำขึ้นเนื่องจากพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อด้อยในการทำการทดสอบแบบอัตนัย เนื่องจากนักศึกษาคุ่นเคยกับการทำข้อสอบแบบปรนัย และขาดทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากทั้งในห้องเรียนและสื่ออื่นๆ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการฝึกให้นักศึกษาทำข้อสอบแบบอัตนัยและสังเกตปัญหาของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ ได้ทำการศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชานี้จำนวน ๑๕ คน ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน ๒๕๕๔ โดยให้นักศึกษาทำการทดสอบแบบอัตนัยเพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์การพัฒนาทักษะ และศึกษาความสนใจในวิชาเรียนนี้โดยบันทึกการเข้าเรียนและปัญหาที่พบในห้องเรียน จากการศึกษพบว่านักศึกษามีการพัฒนาทักษะทางการตอบคำถามโดยการบรรยายเพิ่มขึ้น ๖.๔% นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจเข้าห้องเรียน ๗๓.๗% แต่ก็มีปัญหามากมายที่เกิดขึ้นจากนักศึกษในห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ ได้แก่ นักศึกษามีสภาพไม่พร้อมสำหรับการเรียน นักศึกษาให้ความสนใจกับเพื่อนมากกว่าการฟังอาจารย์สอน ฯลฯ

ความเป็นมาของการวิจัย

วิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ เป็นวิชาในหมวดเอกเลือก ที่มีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงชนิดและการกำเนิดของดินภายใต้สภาพป่าไม้ ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติทางเคมี ฟิสิกส์ และชีวภาพของดินที่มีต่อการเจริญเติบโตของป่าไม้ การจัดการเรียนการสอน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑๕ สัปดาห์ ประกอบด้วยการนำเสนอเนื้อหาการเรียนในรูปแบบของ power point ประกอบกับการสอบวัดผลนักศึกษาทั้งกลางภาค และปลายภาค โดยจัดข้อสอบแบบอัตนัยเพื่อพยายามส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนและจากการค้นหาข้อมูลบนฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งปัญหาที่นำมาสู่งานวิจัยครั้งนี้คือ ข้อด้อยของนักศึกษาในการทำการทดสอบแบบอัตนัย เนื่องจากนักศึกษาคุ่นเคยกับการทำข้อสอบแบบปรนัย และขาดทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากทั้งในห้องเรียนและสื่ออื่นๆ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการฝึกให้นักศึกษาทำข้อสอบแบบอัตนัยและสังเกตปัญหาของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ โดยเน้นการพัฒนาทักษะทางการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเรียนและสื่ออื่นๆ
- ๒ เพื่อศึกษาปัญหาในห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

วิธีการวิจัย

๑. กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ จำนวน ๑๕ คน ในระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. เครื่องมือในการวิจัย

๒.๑ แบบทดสอบแบบอัตนัยในลักษณะสอบย่อย เนื้อหาในขอบเขตที่นักศึกษาเรียนในห้องเรียนและที่ได้ทำการค้นคว้าด้วยตัวเองจากฐานข้อมูลออนไลน์และสื่ออื่นๆ โดยกำหนดให้นักศึกษาตอบคำถามในระยะเวลาที่กำหนด

คำตอบที่ต้องการ คือนักศึกษาสามารถตอบคำถาม โดยการบรรยายอย่างมีเหตุผลที่สามารถบ่งชี้ได้ว่า นักศึกษาได้วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้ในห้องเรียนและค้นคว้าด้วยตัวเองเพื่อตอบแบบทดสอบ

๒.๒ แบบฟอร์มบันทึกจำนวนครั้งการเข้าเรียน และสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนในแต่ละครั้ง

๓. การดำเนินกิจกรรม

๓.๑ อาจารย์ผู้สอนอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจถึงประโยชน์ของการพัฒนาทักษะในการเขียนคำตอบแบบบรรยายโดยวิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนและการค้นคว้าด้วยตัวเองจากฐานข้อมูลออนไลน์

๓.๒ ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบแบบอัตนัย ๒ ครั้ง ได้แก่ การสอบกลางภาค (การทดสอบครั้งที่ ๑) และปลายภาค (การทดสอบครั้งที่ ๒) ของภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๓

๓.๓ ทำการบันทึกการเข้าเรียนและสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนในแต่ละครั้ง

๔. การวัดผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ อาจารย์ตรวจกระดาษคำตอบจากนักศึกษา เพื่อวัดผลโดยการให้คะแนนตามคุณภาพของคำบรรยาย และเปรียบเทียบคะแนนระหว่างการทดสอบครั้งที่ ๑ และ ๒ เพื่อดูการพัฒนาทักษะในการตอบคำถามของนักศึกษา

๔.๒ นับจำนวนครั้งการเข้าเรียนและสรุปปัญหาที่พบระหว่างที่นักศึกษาเข้าเรียนในแต่ละครั้ง

ผล และวิจารณ์ผลการทดลอง

๑ เปรียบเทียบความสามารถในการตอบคำถามโดยวิเคราะห์จากคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบอัตนัยในครั้งที่ ๑ และ ๒

คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบอัตนัยครั้งที่ ๑ และ ๒ (ตารางที่ ๑) ซึ่งให้เห็นว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ มีการพัฒนาทางด้านการตอบคำถามโดยการบรรยายอย่างมีเหตุผล

ที่สามารถบ่งชี้ได้ว่านักศึกษาได้วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้ในห้องเรียนและค้นคว้าด้วยตัวเอง โดยเฉลี่ย ๖.๔ % และมีนักศึกษาประมาณ ๒๑% (จำนวน ๔ คน) ที่ไม่มีการพัฒนา

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบความสามารถในการทำแบบทดสอบอัตนัยครั้งที่ ๑ และ ๒ ของนักศึกษาที่เรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ จำนวน ๑๕ คน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ชื่อ-นามสกุล	คะแนนสอบครั้งที่ ๑	คะแนนสอบครั้งที่ ๒	ความก้าวหน้า
นักศึกษาคนที่ ๑	๖๘	๗๕	๗
นักศึกษาคนที่ ๒	๗๒	๗๓	๑
นักศึกษาคนที่ ๓	๕๓	๘๒	๒๙
นักศึกษาคนที่ ๔	๕๔	๖๔	๑๐
นักศึกษาคนที่ ๕	๘๓	๘๔	๑
นักศึกษาคนที่ ๖	๖๐	๕๔	-๖
นักศึกษาคนที่ ๗	๖๗	๗๕	๘
นักศึกษาคนที่ ๘	๗๕	๗๐	-๕
นักศึกษาคนที่ ๙	๘๑	๘๔	๓
นักศึกษาคนที่ ๑๐	๘๑	๘๘	๗
นักศึกษาคนที่ ๑๑	๔๗	๗๔	๒๗
นักศึกษาคนที่ ๑๒	๗๓	๙๒	๑๙
นักศึกษาคนที่ ๑๓	๘๖	๙๑	๕
นักศึกษาคนที่ ๑๔	๗๒	๘๕	๑๓
นักศึกษาคนที่ ๑๕	๖๕	๖๖	๑
นักศึกษาคนที่ ๑๖	๗๔	๘๐	๖
นักศึกษาคนที่ ๑๗	๘๓	๘๐	-๓
นักศึกษาคนที่ ๑๘	๗๖	๘๔	๘
นักศึกษาคนที่ ๑๙	๘๐	๗๐	-๑๐
คะแนนรวม	๑,๓๕๐	๑,๔๗๑	๑๒๑
คะแนนเฉลี่ย	๗๑.๑	๗๗.๔	๖.๔

๒ การเข้าเรียนและปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนของนักศึกษา

๒.๑ ความสนใจเข้าเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

จากการบันทึกจำนวนครั้งของการเข้าเรียน (ตารางที่ ๒) พบว่ามีนักศึกษาเข้าเรียนครบทุกชั่วโมง ๗๓.๗% ขาดเรียน ๒-๓ ครั้ง ๒๖.๓% ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการเข้าห้องเรียน

ตารางที่ ๒ ผลการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ จำนวน ๑๕ คน (จำนวนครั้งของการเข้าเรียนทั้งหมด ๑๕ ครั้ง)

จำนวนครั้งของการเข้าเรียน	จำนวนนักศึกษา	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ (%)
เข้าเรียนครบ ๑๕ ครั้ง	๑๔	๗๓.๗
ขาดเรียน ๒ ครั้ง	๓	๑๕.๘
ขาดเรียน ๓ ครั้ง	๒	๑๐.๕
รวม	๑๕	๑๐๐

๒.๒ ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

จากการสังเกตพบว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้ ได้แก่

- มีนักศึกษาเข้าเรียนสายอย่างน้อย ๒ คน ทุกครั้งที่มีการเรียน
- นักศึกษาอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมสำหรับการเรียน ได้แก่ มีอาการแสบคันหลัง มีอาการง่วงนอนและหิวข้าว
- นักศึกษาคุยกันในห้องเรียนในขณะที่อาจารย์กำลังพูด
- นักศึกษามีท่าท่าเหมือนฟังอาจารย์สอนแต่เมื่อตั้งคำถามถึงสิ่งที่สอนไป มักจะตอบไม่ได้
- นักศึกษาไม่ชอบการทดสอบแบบอัตนัย
- นักศึกษาไม่คุ้นเคยกับการตอบคำถาม โดยแสดงอาการสะดุ้งหรือตกใจ ในห้องเรียนเมื่ออาจารย์ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำลังสอน ณ ขณะนั้น และเรียกให้ตอบให้ห้องเรียน
- นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถตั้งคำถามและสรุปประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนไปในแต่ละครั้งได้

สรุป

๑. นักศึกษามีการพัฒนา ทางด้านการตอบคำถามโดยการบรรยายอย่างมีเหตุผลที่สามารถบ่งชี้ได้ว่านักศึกษารู้วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้ในห้องเรียนและค้นคว้าด้วยตัวเอง ประมาณ ๖.๔%

๒. นักศึกษาส่วนใหญ่ (๗๓.๗%) ให้ความสนใจเข้าห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

๓. มีปัญหามากมายที่เกิดขึ้นจากนักศึกษาในห้องเรียนวิชา คป ๔๗๔ ดินป่าไม้

เอกสารอ้างอิง

ปราโมช สีตะโกเศศ. ๒๕๕๔. การวิจัยในชั้นเรียน: การพัฒนาทักษะการเขียนตอบคำถามแบบบรรยายของ
นักศึกษา. คณะผลิตกรรมการเกษตร ม.แม่โจ้. ๑๐ หน้า

ไพจิตร สะดวกการ และ ศิริกานต์ โกสุมภ์. มปป. การวิจัยในชั้นเรียน: หลักการและตัวอย่าง [ระบบ
ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.krupai.net/action1.htm> (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔).

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๔๗. ตำราชุดฝึกอบรมนักวิจัย. กลุ่มงานฝึกอบรมการวิจัย.
[ระบบออนไลน์]. <http://www.ardothailand.com/ardoold/upload/download/army1.pdf>. (๒๕
พฤศจิกายน ๒๕๕๔).